

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/54/2025
Identifikačné číslo spisu:	7216210271
Dátum vydania rozhodnutia:	09.07.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7216210271.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne spoločnosti TURKON s.r.o., Košice, Popradská 58/D, IČO: 36 589 560, zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom Scholczom, Košice, Krmanova 16, proti žalovaným 1/ L. Š., narodenému X. K. XXXX, W., V. X, zastúpenému advokátom JUDr. Tomášom Čverčkom, Košice, Čajakova 5, 2/ W.B. J., narodenej XX. H. XXXX, W., G. X, 3/ T. W., narodenej XX. K. XXXX, G., Q. XX, 4/ T. Y. U., narodenému X. H. XXXX, T. H. XXXX, P. X., XXR XRX, W., 5/ P. X., narodenému X. U. XXXX, X. R. XXXXX, Surrey, X., P. XVX, W., 6/ W. H. U., narodenej X. T. XXXX, A. Xrd U. XXX-XXX, B. P., X., P. XVX, W., 7/ W. X., narodenej XX. Y. XXXX, X. R. XXXXX, U. X., P. XVX, W.H., žalovaní 2/ až 7/ zastúpení advokátskou kanceláriou JUDr. JCLic. Tomáš Majerčák, PhD., s. r. o., Košice, Kováčska 28, IČO: 52 858 774, za účasti intervenienta na strane žalobkyne Technickej univerzity v Košiciach, Košice, Letná 9, IČO: 00 397 610, zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom Scholczom, Košice, Krmanova 16, o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu nadobudnutého vydržaním a zdržanie sa zásahov do výkonu tohto práva, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. K2-11C/205/2016, o dovolaní žalobkyne a intervenienta proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 17. septembra 2024 sp. zn. 6Co/77/2024, takto

rozhodol:

Konanie o dovolaní žalobkyne z a s t a v u j e.

Dovolanie intervenienta o d m i e t a.

Žalovaným 2/ až 7/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni.

Žalovaní 2/ až 7/ m a j ú nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti intervenientovi na strane žalobkyne.

Žalovanému 1/ náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Košice (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 12. júla 2023 č. k. K2-11C/205/2016-1136 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, ktoré pozostáva z práva umiestnenia stavieb vo vlastníctve žalobkyne na pozemkoch v spoluvlastníctve žalovaných, ako aj práva prechodu cez pozemok žalovaných, ktoré sú súčasťou areálu „vojenskej katedry“ na Popradskej č. 58 v Košiciach, a uloženia povinnosti žalovaným trpieť výkon tohto práva po dobu existencie týchto stavieb. Žalobkyni zároveň uložil povinnosť nahradiť žalovaným trovy konania v rozsahu 100 %; intervenientovi náhradu trov konania nepriznal.
2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 17. septembra 2024 sp. zn. 6Co/77/2024 na odvolanie žalobkyne a intervenienta na strane žalobkyne potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie; žalovaným priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Intervenientovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.
3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobkyňa a intervenient dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Žiadali, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň podali aj návrh na odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.
4. Žalovaní 2/ až 7/ v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne a intervenienta navrhli dovolanie odmietnuť, alternatívne zamietnuť.
5. Podaním z 20. februára 2025 žalobkyňa vzala dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu zo 17. septembra 2024 sp. zn. 6Co/77/2024 v celom rozsahu späť z dôvodu mimosúdnej dohody.
6. Žalovaní 2/ až 7/ so späťvzatím dovolania súhlasili. Navrhli dovolacie konanie zastaviť. Uplatnili si nárok na náhradu trov dovolacieho konania.
7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), stranou sporu a intervenientom, zastúpenými v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že konanie o dovolaní žalobkyne je potrebné zastaviť a dovolanie intervenienta ako neprípustné odmietnuť. K stručnému odôvodneniu v súlade s § 451 ods. 3 CSP dovolací súd uvádza nasledovné:
8. Podľa § 446 CSP, ak dovolateľ vezme dovolanie späť, dovolací súd dovolacie konanie zastaví.
9. So zreteľom na právne účinný dispozitívny úkon žalobkyne, ktorým vzala podané dovolanie späť, najvyšší súd konanie o dovolaní žalobkyne podľa § 446 CSP zastavil.
10. Vzhľadom na zastavenie dovolacieho konania už neprichádzalo do úvahy rozhodovať o návrhu žalobkyne na odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v zmysle § 444 CSP. V súlade s ustálenou súdnou praxou o nerozhodnutí o návrhu na odklad právoplatnosti najvyšší súd nevydal samostatné uznesenie.
11. Vo vzťahu k dovolaniu podanému intervenientom najvyšší súd uvádza nasledovné:
12. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.
13. Podľa § 424 CSP dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
14. Podľa § 425 CSP dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 CSP.

15. Podľa § 77 ods. 1 CSP nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva a povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný, procesný úkon jedného z nich platí i pre ostatných.

16. Dovolací súd s poukazom na citované ustanovenia najskôr skúmal, či intervenient so žalobkyňou, na strane ktorej vystupuje, tvorí nerozlučné spoločenstvo, pričom dospel k záveru, že tomu tak nie je.

17. Odborná literatúra uvádza, že „intervenient, ktorý so stranou, na ktorej vystupuje, tvorí nerozlučné spoločenstvo, sa vyznačuje tým, že rozsudok vydaný vo veci je pre intervenienta záväzný. Z uvedeného dôvodu mu zákon priznáva podať dovolanie. Intervenient, ktorý nemá postavenie nerozlučného spoločníka, toto právo nemá, a to ani v prípade, ak by strana, na ktorej vystupuje, s podaním dovolania súhlasila.“ (Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár, Praha, C. H. Beck, 2022, 1588 s.).

18. Podľa § 228 ods. 1 a 2 CSP výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. Výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnostiam alebo o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľností bola zapísaná poznámka o súdnom konaní.

18.1. Ďalšie takéto situácie vyplývajú z osobitných predpisov, ako napr. zo zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, podľa ktorého rozsudok o určení popretej pohľadávky je záväzný voči všetkým účastníkom konkurzného konania, či z Obchodného zákonníka, podľa ktorého rozsudok o určení neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia akciovej spoločnosti je záväzný pre každého. O takýto prípad rozšírenej záväznosti rozsudku však v preskúmanom spore nejde.

19. V danom prípade sa pôvodne sám ako žalobca domáhal určenia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, ktoré malo pozostávať z práva umiestnenia stavieb v jeho vlastníctve na pozemkoch v spoluvlastníctve žalovaných, ako aj práva prechodu cez pozemok žalovaných. Súčasne sa domáhal, aby súd uložil povinnosť žalovaným trpieť výkon tohto práva po dobu existencie týchto stavieb. Okresný súd Košice II uznesením č. k. 11C/205/2016-806 zo 14. júla 2021, právoplatným dňa 7. apríla 2022, pripustil zmenu žalobcu tak, že pôvodný žalobca, Technická univerzita v Košiciach, vystupuje z konania a na jeho miesto vstupuje do konania nový žalobca TURKON s. r. o. V odôvodnení uznesenia uviedol, že v dôsledku kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a obchodnou spoločnosťou TURKON s.r.o. došlo k prevodu vlastníckeho práva k pozemkom, ktorých sa predmet sporu týka. Technická univerzita Košice na základe vlastného podnetu vstúpila do konania ako intervenient podaním z 29. júna 2021 z dôvodu iných súdnych konaní vedených proti nej o zaplatenie nájomného za užívanie sporných nehnuteľností.

20. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu je z hmotnoprávneho hľadiska záväzný výlučne voči stranám daného sporu a nevyplývajú z neho žiadne práva ani povinnosti pre intervenienta v tomto spore. Ani pozitívny rozsudok súdu v spore by nemal priamy dosah na postavenie intervenienta, ktorý by nebol zaviazaný na platenie a ani by sa nestal oprávneným z práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ktorého sa v spore žalobkyňa, hoci ako právna nástupníčka intervenienta, domáhala.

21. Na základe uvedeného preto dovolací súd dospel k záveru, že intervenient nie je osobou oprávnenou na podanie dovolania, keďže tento netvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 CSP so stranou, na ktorej vystupoval, t. j. so žalobkyňou. Bolo právne bezvýznamné, že dovolanie podali žalobkyňa a intervenient zastúpení tým istým právnym zástupcom spoločne. Právo podať dovolanie v tomto prípade intervenientovi neprislúchalo, aj keby s tým žalobkyňa súhlasila.

22. Z týchto dôvodov dovolací súd dovolanie intervenienta s poukazom na § 425 CSP (a contrario) v

spojení s § 77 CSP odmietol podľa § 447 písm. b) CSP ako dovolanie podané neoprávnenou osobou.

23. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP. Z procesného hľadiska žalobkyňa zaviniła zastavenie konania, preto dovolací súd žalovaným 2/ až 7/ priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Žalobkyňa v spät'vzatí dovolania síce odkázala na mimosúdnu dohodu, avšak túto dohodu nepredložila a ani neuviedla, či táto dohoda obsahuje aj dohodu o náhrade trov konania.

24. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania voči intervenientovi dovolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP podľa zásady úspechu v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP), v zmysle ktorej úspešným žalovaným 2/ až 7/ vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči intervenientovi, ktorý dovolacie konanie svojím dovolaním vyvolal a bol v ňom neúspešný. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne po právoplatnosti tohto uznesenia súd prvej inštalencie (§ 262 ods. 2 CSP). Žalovanému 1/ dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli, ani mu z obsahu spisu nevyplyvajú (R 72/2018).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.